

Fantastic 40

**40 HEART-FRIENDLY
YOGA & EXERCISES
TO STAY HEALTHY**

Do you know?

Favorable lifestyle habits lower heart disease risk by **nearly 50%**.

Yoga & exercises lower blood pressure, blood sugar & cholesterol.

It also improves heart rate & blood circulation.

Here's a **step-by-step instruction** to practise **heart friendly yoga & exercises**.

Content

యోగఃఅర్గ్యకరమైన గుండి కేరకు తచ్చిన మార్గం 01

అర్గ్యకరమైన గుండి కేరకు
యోగా - ఆనసాయ

1.	తాడాసనం-పర్యత భంగిము	03
2.	ఆర్దమత్స్వియాసనం -వెన్నుముక సగం వంచిన భంగిము	03
3.	భుజంగాసనం -నాగుపాము భంగిము	04
4.	దండాసనం - కర్త భంగిము	04
5.	మకర అధీ ముఖస్వయాసనం -డార్లీన్ ప్లాంక్ భంగిము ..	05
6.	మార్యలసనం - పీళీ భంగిము	05
7.	పస్పిమాత్రసానం - రెండు కాళ్ళ ముందుకు వంగి ఉన్న భంగిము	06
8.	సలంబభుజంగలసనం - సీంహం భంగిము	06
9.	శపాసనం - శపం భంగిమయ	07
10.	ఉత్పటాసనం -కుర్చీ భంగిము	07
11.	వ్యక్షాసనం -చెట్టు భంగిము	08
12.	ఉత్పహీత హస్త పాదసనం - పాదాలు మరియు మరియు చేతులు దాశిన భంగిము	08
13.	వీరభద్రాసనం-యోధుని భంగిము	09
14.	త్రికోణసనం-త్రిభుజ భంగిము	09
15.	ధనురాసనం -వీథ్లు భంగిము	10
16.	అధీముఖస్వయాసనం-కీండకి చూస్తున్న కుక్క భంగిము ..	10
17.	అర్ధ పీంచ మయురాసనం - డార్లీన్ భంగిము	11
18.	పదంగుప్రాసనం- పెద్ద టొటసవెలు భంగిము	11
19.	సతుబంధాసనం -వంతెన భంగిము	12

20.	సలంబ సర్వంగాసనం- భుజాల మీద నిలబడే భంగిము ..	12
21.	ఉత్కాశాసనం -నిల్పుని ముందుకు వంగే భంగిము	13
22.	గేముఖాసనం- ఆశ్చర్య ముఖం భంగిము	13
23.	సూర్యసమస్కర్ష-సూర్యసమప్కరం	14

అర్గ్యకరమైన గుండి కేరకు ప్రాణాయామం

24.	కపాలబూతి ప్రాణాయామం -స్వర్లీ -షైనింగ్ శ్యాస ప్రక్రియ	16
25.	బ్రమరి ప్రాణాయామం -తుమ్ముద శ్యాస ప్రక్రియ	16
26.	అసులోమ -విలోమ ప్రాణాయామం - ప్రత్యామ్మా య నాసికా శ్యాస	17
27.	బస్టిక ప్రాణాయామం - ది చిలోస్ శ్యాస ప్రక్రియ	17

ధ్యానం

ధ్యానం ముద్రలు

28.	ప్రాణ ముద్ర	18
29.	సూర్య ముద్ర లేదా అగ్ని ముద్ర	19
30.	అపన వాయు ముద్ర	19
31.	రుద్ర ముద్ర	20
32.	గణేష ముద్ర	20

అర్గ్యకరమైన గుండి కేరకు వ్యాయామాలు

33.	వాకింగ్	22
34.	వైట ట్రైనింగ్	22
35.	ఉలట్కొట్టడం	22
36.	ఎలిప్రైకల్	22
37.	స్నాక్సింగ్	23
38.	కేర్ వ్యాయామం	23
39.	డాన్స్	23
40.	ఎలిప్రైకల్	23
	ఒకకుటు నుంచి ఒక మాట..	24
	సమాదార మూలం	25

యోగः

ఆరోగ్యకరమైన గుండె కొరకు తెలివైన మార్గం

ఎందె సంవర్గాల సండే యోగ అందుబాటులో ఉన్నద మరియు జ్ఞానికి కూడా ప్రాముఖ్యత కలిగిన్నది . ఇది అనేక గుండెకి సంబంధించిన ప్రయోజనాలను అందిస్తుంది.

ఇందర వ్యాయామాల ఏలనే ఇది కూడా ముటబారిషం ని మెరుగుపరచడం ద్వారా కొలిస్టాల్ మరియు ఫూగర్ స్ట్రోయలను మెరుగుపరచుంది.

ఇది దమని సిద్ధింపును మెరుగుపరచడం ద్వారా ర్యాపీటును తగ్గించడంలో సహాయపడుతుంది.

యోగాలో దేశింపంచి క్యాసు వ్యాయామం మరియు ద్వానం గుండె కొట్టుకొనే రెటుని తగ్గిస్తుంది మరియు మంచి రాత్రి నిష్టకి సహాయపడుతుంది.

అందేళన మరియు ఒర్తిడైని తగ్గించడానికి సహాయపడుతుంది.

ఒత్తిడైని తగ్గిస్తుంది

కండరాలను టోన్
చేస్తుంది మరియు
బిలపరుస్తుంది

గుండె జబ్బుల ప్రమాదాన్ని
తగ్గించడంలో
సహాయపడుతుంది

గుండె కొరకు యోగా

కోరోన
కరిగిస్తుంది

మెరుగైన నిష్ట

సింగం కొలిస్టాల్, టైగ్రిజర్డ్, ప్రైప్యాటీ యాసింగ్, భూద్ స్థాకెట్ మరియు శరీర బదువులో గడియల్సును తగ్గించుటను తీసుకురావడం వల్ల ఆర్టిక్రప్టీటు మరియు కోరేసరీ ఆర్ట్రి వ్యాధిని నియంత్రించడానికి యోగ చికిత్సని సమర్పించంగా ఉపయోగించవచ్చు.

అయిన్ మంత్రిత్వ శాఖ, భారత ప్రభుత్వం

కేంద్ర ఆపోర పద్ధతిలను ఎక్కువగా తీసుకే పదంతో పాటు యోగాలో గరిష్ట ప్రయోజనాలను చేందేందుకు అరోగ్యకరమాన యోగ అపోరాన్ని అనుసరించాలని కూడా సిఫార్సు చేయబడింది.²

ఉఠిపొయి మరియు వెట్లుల్లి

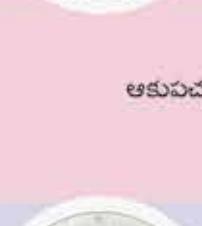
ఎక్కువ పీచుపద్ధతం వున్న ఆపోరం

అవెనిగింజల నూనె

ముదురు రంగుల బెర్రిలు

క్యాబ్జె, కాలిఫ్లవర్ మరియు ప్రకోచి

ప్రతిరోజు కౌసం 2 లీటర్లు నీళు త్రాగాలి

ఆకుపచ్చని ఆకుకూరలు

పీయా

రీస్ టీ మరియు హైల్ టీ

ఓట్ భూన్

ఒక సలహా.....

యోగ ప్రష్లతకు అపోరమైన ప్రయోజనాలను కలిగిస్తుంది నమ్మించిన మరియు గుండెను ఆరోగ్యంగా ఉంచడానికి సమర్థవంతమైన మార్గం. అయితే, అదిక రక్తపీటు వంట ముందుగా ఉన్న గుండె సమస్యల విషయంలో కొన్ని యోగాసనాలు వైద్యుల పర్యవేక్షణలో మాత్రమే చేయాలి.

మరియు గుండెను ఆరోగ్యంగా ఉంచడానికి

ఆరోగ్యకరమైన గుండె కొరకు యోగా -ఆసనాలు

01 తాడాసనం-పర్వత భంగిము

విధానం

- రెండు పాదాలను దగ్గరగా పట్టే మరియు రెండు చేతులను శరీరానికి ఇరువైపులా పుంచి నిటారుగా నిలబడండి.
- నెమ్ముదిగా చేతులను పట్టుకుని, వాటిని తలపైకి ఎత్తండి.
- మండమల్ని పైకి లేపి సాధ్యమైనంత స్నేచ్ఛ చేయండి.
- అదే భంగిమలో 10 సుండి 20 సెకన్స్ వరకు ఉండండి.
- క్యాస వదులుతూ నెమ్ముదిగా మొదటి స్థితికి రావాలి.
- ఈ భంగిమను 3 సుండి 5 సెకన్స్ పునరూప్యతం చేయాలి.

ఆరోగ్యప్రయోజనాలు

- వెన్నుపూస మరియు గుండెను బలోపేతం చేయడంలో సహాయపడుతుంది
- లోతునికాయిన ఉపేరితిత్తులను విస్తరిస్తుంది.

02 అర్ధమత్సేధియాసనం -వెన్నుముక సగం వంచిన భంగిము

విధానం

- కాళ్ళుపై చేసి నిటారుగా కూర్చోండి.
- కుడి కాలును నెమ్ముదిగా లోపలికి మండి ఎడమ తుంచి దగ్గర ఉంచి, ఎడమ కాలును మండి కుడి కాలుకు మరో వైపున ఉండాలి.
- ఇప్పుడు కుడి చేతిలే మోకాళ్ల దుట్టు తీసుకొని, ఎడమ మోకాళ్ల లేదా కాలి వేళ్లను పట్టుకే వదానికి ప్రయత్నించండి.
- ఎడమ చేతిని నడుము వెనుక పెట్టుకుని వెనక్కి తెరగండి.
- నెమ్ముదిగా ఉపేరి వదలాలి, మొదటి స్థితికి రావాలి.

ఆరోగ్యప్రయోజనాలు

- ఇది చేసినప్పుడు ఎడమ మరియు కుడి వైపులా ఛాతి తెరుచుకుంటుంది.
- గుండెను ఉత్సేజిపరుస్తుంది

03

భుజంగాసనం – నాగుపాము భంగిము

వేసి విధానం

- రందు చేతులు మరియు కాళ్ళను కలిపి పొత్తుకు పై ఉపాయం.
- నెమ్ముదిగా చేతులను భుజాలక్కింద మరియు గడ్డాన్ని నెలిపి వుంచండి.
- ఉపాయి నెమ్ముదిగా తీసుకుంటూ, మోచేతులు లోపలి పట్టి తల ని మెడ మరియు శరీరం పై భాగం పైకి లేపదానికి ప్రయత్నించండి.
- చేతుల మీద ఎక్కువ ఒట్టిదే పట్టుకుండా పైకి లేపదానికి ప్రయత్నించండి.
- 10-20 సెకండ్లు అలాగే ఉండండి మరియు నెమ్ముదిగా గాలి వదలండి, ప్రారంభ స్థితికి వచ్చేయండి.
- ఈ భంగిమను 3-5 సాఫ్ట్ చేయండి.

ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు

- ధాతృస్మీచ చేస్తుంది మరియు గుండెను ఉత్సేషించుస్తుంది.

04

దండాసనం – కర్త భంగిము

విధానం

- కాళ్ళను ముందుకు దాచి, చేతులను తుంటికి ప్రక్కన పట్టి కూర్చుండి మరియు చేతులను నిరారుగా చేయండి.
- కాలి బొటనవేలిని కలిపి తాకండి మరియు ముడముల ముద్యలో కోద్దిస్తుం వదలండి.
- చీలమందలను వంచి, కాలి వెళ్లను వెనక్కి లాగండి. బొటనవేలులో ముందుకు నేక్కుండి.
- లోపలి తేడలను లోపలికి మరియు క్రిందికి తిప్పుండి మరియు తేడలలో క్రిందికి నేక్కుండి.
- ధాతీని నాచి నుండి దూరంగా విస్తరించండి మరియు కాలర్చైస్టను విస్తరించండి.
- ముందు పక్కటిముకలను వదులుతున్న స్థాపన పై చేతుల వెనుకకు తీసుకోండి.
- వెన్నుముకను పొడుగా చేయడానికి ఉపాయి లోపలికి తీసుకోండి.
- వీల్రెత్, ఘడు లోత్రెన క్యాసలు తీసుకే లేపదానికి కాళ్ళలో పూర్తిగా చురుకుగా ఉండండి.

ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు

- వీపును బలపరుస్తుంది కాబట్టి మంచి భంగిమను సులభతరం చేస్తుంది.
- భుజాలను మరియు ధాతీని స్మీచ చేస్తుంది.

05

ముకర అధో ముఖస్వనాసనం -డాల్ఫీన్ ప్లాంక్ భంగిమ

విధానం

- సారిగటి మీద పదుకుని శరీరం యొక్క వెనుక భాగం బల్ల పైభాగం వలే మరియు చెతులు పాదాలు బల్ల యొక్క కాళ్ళ వలే ఏర్పరచుకునే లాగా ఒక బల్ల వలే నుండాలి . నెమ్ముదిగా శరీర బరువుని ముందుగు బదలాయింపు చేసే మరియు భుజాలు మణికట్టతో ఒకట్ట లైన్ ఉండేలాగా నిర్మారించుకోవాలి.
- నెమ్ముదిగా , మాచేతులు నెలకి శాకేవిధంగా చెతులను క్రిందకి దించాలి . ఈ సమయంలో అరచేతులు నెల మీద ఒత్తుడి పచ్చి ఉంచాలి .
- కాళ్ళని నిటారుగా నుంచి , మడిములను వేళ్ళకి సేరుగా ఉంచాలి .
- నెలపై చూపులను ఉంచి మరియు వెనుక మరియు మాకాళ్ళను నిటారుగా ఉంచండి.
- వీలైట్ , అరచేతులు ఒకదానికికటి ఎదురుగా నుంచండి.
- ఉపిరి లోపలి తీసుకుంటున్నప్పుడు , పొత్తుకడుపులోని కండరాల్స్ నెమ్ముదిగా లోపలి లాగండి మరియు ఉపిరి పదులుతున్నప్పుడు వాటిని సదరించండి.
- అధోముఖ స్వనాసనం కి తిరిగి ఎళ్ళ ముందు కొన్ని శ్యాసల వరకు ఈ భంగిమలో ఉండండి .

ఆరోగ్యప్రయోజనాలు

- భుజాలను మరియు పొత్తుకడుపుని బలోపీరం చేస్తుంది . ఇది శరీరాన్ని ప్రశాంతపురుస్తుంది మరియు మనస్సును కూడా సమతల్యం చేస్తుంది.

06

మార్జులసనం - పీల్లి భంగిమ

విధానం

- సారిగటి మీద పదుకుని శరీరం యొక్క వెనుక భాగం బల్ల పైభాగం వలే మరియు చెతులు పాదాలు బల్ల యొక్క కాళ్ళ వలే ఏర్పరచుకునే లాగా ఒక బల్ల వలే నుండాలి . నెమ్ముదిగా శరీర బరువుని ముందుగు బదలాయింపు చేసే మరియు భుజాలు మణికట్టతో ఒకట్ట లైన్ ఉండేలాగా నిర్మారించుకోవాలి .
- చెతులను నెలకు లంబంగా ఉంచండి, చెతులను సేరుగా భుజాల క్రింద మరియు నెలపై దధునుగా ఉంచండి; మాకాలు తుంచి-వెదల్పు సేరుగా ఉంటాయి.
- సేరుగా ముందుకి చూడండి.
- శ్యాస లోపలి పీట్యుకుంటున్నప్పుడు గడ్డాన్ని ప్రకి ఎత్తండి తలని వెనక్కి వంచండి . నాభిని క్రిందకి తీయండి మరియు ట్రైల్ ఏముకని ప్రకి లఱండి . కొద్దిగా పీరుదులను కుదించండి .
- పీల్లి భంగిమని వుంచి ధీర్ఘమైన మరియు లోతుగా ఉపిరి తీసుకోవాలి .
- దానికి ప్రయత్నించంగా చేయడానికి ఈ విధంగా చేయండి : ఉపిరి వదిలివేసిటప్పుడు , గడ్డాన్ని ధాతి దగ్గరకి తీసుకువెళ్ళ మరియు ఎంత వీలైట్ అంత వరకు వెనుక భాగాన్ని ఒక వంపు లాగా వంచాలి ; పీరుదులను సదరించండి .

ఆరోగ్యప్రయోజనాలు

- ప్రాంతయ స్వాందన రేటు స్థిరపడటానికి మరియు లయబద్ధంగా మార్ధానికి అనుమతిస్తుంది.
- ఇది రక్తప్రసరణను కూడా పెంచుతుంది .

07

పస్చిమోత్తసానం - రెండు కాళ్ళ ముందుకు వంగి ఉన్న భంగిమ

విధానం

- దండాసనం లో ప్రారంభించి, ముడతపట్టిన దుష్పాటి అంచున కూర్చువాలి. మడమల్చి శరీరం నుంచి దూరంగా నేక్కపెట్టండి. అరచేతులు లేదా పెలి చిపరలను తుంచి పక్కన సేలలోకి నేక్కుండి.
- శ్యాసన లోపలి పీల్చుండి. ముందు శరీరం పొడవుగా ఉంచి, ఉపిరి బయటకి వదలండి మరియు తుంటి నుండి ముందుకు వంగండి. వెన్నెముకను వెనుకకు గుండ్రంగా చేయకుండా కాళ్ళ వైపుకు ముడవండి.
- చేతులను కాళ్ళ బయట ఎంత పీతుగు వస్తే అంత దూరం చాచండి. సాధ్యంతాయితే కాళ్ళ పక్క భాగాన్ని చేతులతో పట్టుకోండి.
- ప్రతి ఉద్ఘాసములే, ముందు శరీరం కోద్దిగా ఎత్తండి మరియు పొడిగించండి; ప్రతి ఉద్ఘాసంలే, ముందుకు వంపులోకి కొంచెం పూర్తిగా విడుదల చేయండి. పాదాలను పట్టుకున్నట్టయితే, మాచేతులను పక్కలకు వంచి సేల నుండి దూరంగా ఎత్తండి.
- ఈ భంగిమలో 1-3 నిముపాల పాటు ఉండండి.
- ప్రక్క రావడానికి, పాదాలను వదిలివేయండి, ఉపిరి లోపలకి పీల్చుకోండి మరియు వెన్ను ఎముకను క్రిందికి మరియు కటిలోకి లాగడం ద్వారా శరీర ఎగువ భాగాన్ని ప్రక్క ఎత్తండి.
- ఈ భంగిమ తలను గుండి కంటే కెందకి తీసుకుని వస్తుంది, ఇది మొత్తం వ్యవస్థను వికాంపి తీసుకోవడానికి అనుమతించేటప్పుడు హృదయ స్వందన రేటు మరియు శ్యాసక్రియను తగ్గించడంలో సహాయపడుతుంది.

ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు

సలంబభుజంగలైసనం - సింహం భంగిమ

విధానం

- కాలివేష్టు సేల మీద ఆనించి ఉదరం మీద పడుకుని మరియు నుదురు సేల మీద విక్రాంతి తీసుకోనేలాగా వుండాలి.
- పాదాలు మరియు మడమలు ఒకదానికోకటి తెలికగా తాకేలా కాళ్ళను దగ్గరగా ఉంచండి.
- అరిచేతులు కెందకి పెట్టి చేతులు సేలకి తగిలేలాగా చేతులను ముందుకు చాచండి.
- ధీర్ఘంగా ఉపిరి తీసుకుని, నాచి సేల మీద ఉంచి నెమ్ముదిగా తల, భాతి మరియు పొత్తుకడుపు పైకి ఎత్తండి.
- చేతుల సహాయంతో శరీరం వెనుకకు మరియు సేలపైకి లాగండి.
- పాదాలు ఇంకా దగ్గరగా ఉండేలా చూసుకోండి మరియు తల నిటారుగా ముందుకు చూసుకోండి.
- ఉపిరి వదిలివేయండి, నెమ్ముదిగా పొత్తుకడుపుని కెందకి మంచి, భాతిని, తలని సేల మీదకి తీసుకునిరండి.

ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు

- ఇది దాతిని మెల్లగా తెరిచి, ఉపిరితిత్తులు మరియు భుజాలను సాగదీస ఒక తెలికపాటి వెన్ను వంగుతున్న భంగిమ.
- శరీర ఒత్తుడి నుండి ఉపశమనం పొందేటప్పుడు రక్త ప్రసరణను మయుగుపరచడంలో సహాయపడుతుంది.

09

శవాసనం – శవం భంగిమ

విధానం

- ఏపు సేలకి అనిచి నెమ్మదిగా నిటారుగా పదుకోండి.
- రందు కాళ్ళ మద్యలో ఒకటిస్నేర అడుగు దూరం ఉండేలాగా కాళ్ళని ఉంచండి.
- శరీరానికి ఉ అంగుళాల దూరంలో సేల మీద చేతులు సేల మీద నిటారుగా ఉంచండి.
- అరచేతులు పైకి పెట్టండి , వెళ్ళు కేద్దిగా పంచి పెట్టండి ,మరియు కళ్ళు మూసుకోండి
- కొంచెం సమయం ఇదే భంగిమలో ఉన్న తరువాత సాధారణ స్థితికి తిరిగి రావాలి.

ఆరోగ్యప్రయోజనాలు

- ఇది యోగాలోని అన్ని భంగిమలకి కొంటర్ భంగిమ
- శరీరం విక్రాంతి తీసుకేవడానికి గాలి పేల్చుకేవడానికి మరియు ఒత్తుడి ని తగ్గించడానికి ఇది అనుమతిస్తుంది .
- గుండి మరియు శరీరం యొక్క మొత్తం ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరుస్తుంది

10

ఉత్కుషాసనం – కుర్చీ భంగిమ

విధానం

- పాదాలను కొంచెం దూరంగా ఉంచి నిటారుగా నిలబడండి.
- అరచేతులు క్రిందికి ఎదురుగా ఉండేలా చేతులను ముందు వైపుకు చాండి.భూజాలను వంచవద్దు.
- కుర్చీలో కూర్చున్నట్టుగా ఉపోస్తు మూకాళ్ళను వంచి నెమ్మదిగా కటి ప్రాంతాన్ని క్రిందకి వంచండి .
- లుర్మినేటప్పుడు పాకర్యవంతంగా ఉండండి.
- చేతులు సేలకి సమాంతరంగా ఉండేలాగా చూసుకోండి .
- అవగాహనలో , నిటారుగా కూర్చేండి మరియు నెన్నుపూసని చీడుగ్గ చెయిండి .విక్రాంతి తీసుకోండి .
- ఉపోరిని కొనసాగించండి మరియు మూకాళ్ళు కాలి వెళ్ళను దాటి వెళ్ళకుండా చూసుకుంటూ కుమంగా క్రిందికి దిగడం ద్వారా కుర్చీలో లోరుగా మునిగిపోండి.
- క్రిందకి నెమ్మదిగా దిగురూ మరియు కాళ్ళు -మెరిక వేసే కూర్చేండి .

ఆరోగ్యప్రయోజనాలు

- ఈ భంగిమ గుండి మరియు శ్వాస రేటు ని పెంచుతుంది.
- ఇది చాతీని సాగదిస్తుంది మరియు గుండెను ఉత్సేజిపరుస్తుంది

11

మంజుసనం -చెట్టు భంగిమ

విధానం

- శరీరంకి ఇరువైపులా చేతులు పుంచి బొడ్గుగా మరియు నిటారుగా నిల్చోండి.
- కుడి పాకాలుని వంధండి మరియు కుడి పాదాన్ని ఎడమ తేడ మీద ఎత్తుగా పట్టండి. పాదం యొక్క లర్కాలు చదునుగా మరియు తేడ యొక్క మూలానికి సుమీపంలో గట్టగా ఉండాలి.
- ఎడమ కాలు నిటారుగా ఉండేలాగా చూసుకోండి మరియు బ్యాలెన్స్ ఉండేలాగా చూసుకోండి.
- స్థిరమైన బ్యాలెన్స్ కోసాగించడానికి సుదూర వస్తువు వద్ద నేరుగా ముందుకు దూడండి.
- వస్తుముక నిటారుగా, శరీరం బిగురుగా ఉండేలా చూసుకోండి మరియు దీర్ఘంగా లోతైన శ్యాసలను తీసుకోండి. ప్రతి సారి గాలి వదులుతూ, శరీరాన్ని విత్తాంతి తీసుకోండి.
- నెమ్ముదిగా ఉపరి వదులుతూ, నెమ్ముదిగా చేతులను ప్రక్కనుంచి క్రిందకి దించి మరియు నెమ్ముదిగా కుడికాలుని పదిలిపేయండి.
- భంగిమ ప్రారంభంలో నిట్టున్నట్టుగా బొడుగుగా మరియు నిటారుగా నిల్చోండి.
- ఈ భంగిమను కుడి తేడపై నేల నుండి ఎడమ కాలుతో పునరావృతం చేయండి.

ఆరోగ్యప్రయోజనాలు

- ఇది భుజాలను విచాలంగా చేస్తుంది మరియు గుండెను విస్తరిస్తుంది.
- ఈ భంగిమ దృఢమైన మరియు సమతల్య భంగిమను అచ్చిప్పది చేయడంలో సహాయపడుతుంది

12

ఉత్సహిత హస్త పాదసనం - పాదాలు మరియు మరియు చేతులు చాపిన భంగిమ

విధానం

- శాదసనంలో ప్రారంభించండి (పర్వత భంగిమ)
- అరిచేతులను క్రిందకి పట్టి చేతులను చాపండి. భుజాలను వంచవద్దు .
- వెన్నుముక ని మెడ ద్యార నిటారుగా చేయండి, భుజాల మధ్యలో తలని సమానంగా బ్యాలెన్స్ చేయాలి దానివలన గడ్డం నేలకి సమానంగా ఉంటుంది .
- పాదాలు 4-5 అదుగులు ఎడల్యు అయ్యంతపరకు ఉపిరి లోపలికి పీల్చుకుని గెంతండి (లేదా ఒక అదుగు) వేయండి, చేతులను కూడా అదే సమయంలో ఎడల్యుగా చాపండి.
- భుజాల నుంచి వేళ్ళ పరకు మరియు తుంటి నుంచి మడిముల పరకు చుముకుగా సాగదియండి .
- ఎక్కువ దీర్ఘ, లోతైన శ్యాసల పరకు భంగిమలోనే ఉండండి .

ఆరోగ్యప్రయోజనాలు

- ఈ భంగిమ బరువు నియంత్రణలో సహాయపడుతుంది; అందువలన ఆరోగ్యకరమైన గుండెను విర్యాహాంచడానికి సహాయపడుతుంది.
- ఛాతి ని తెరుస్తుంది మరియు కాళ్ళని బలపేతం చేస్తుంది .

13

వీరభద్రాసనం-యోధుని భంగిమ

విధానం

- కాళ్ళని కనీసం 3-4 అడుగులు వెడల్చుగా పుంచి నిటారుగా నిల్చండి.
- కుడి పాదాన్ని 90 డిగ్రీలు బయటికి లేపండి మరియు ఎడమ పాదాన్ని 15 డిగ్రీలు లోపలికి తెరవండి.
- అరబెతులు పైకి ఉండేలా భుజం ఎత్తుకు రెండు చేతులను పక్కకు ఎత్తండి.
- మాకాళ్ళు మడిమను అదిగమించకుండా చూసుకోండి.
- తల పక్కకి తిప్పుండి మరియు కుడి పైపుకి దూడండి.
- ఉపరి లోపలికి పీల్చేటప్పుడు, చేతులు పైకి లేపండి.
- ఉపరి ఎదిలేటప్పుడు, చేతులు రెండు పైపులా కీందకి దించండి.
- ఎడమ పాదాన్ని 90 డిగ్రీలు బయటికి లేపండి మరియు కుడి పాదాన్ని 15 డిగ్రీలు లోపలికి తెరిచి యోగా భంగిమను ఎడమ పైపుకి పునరావృతం చేయండి.

ఆరోగ్యప్రయోజనాలు

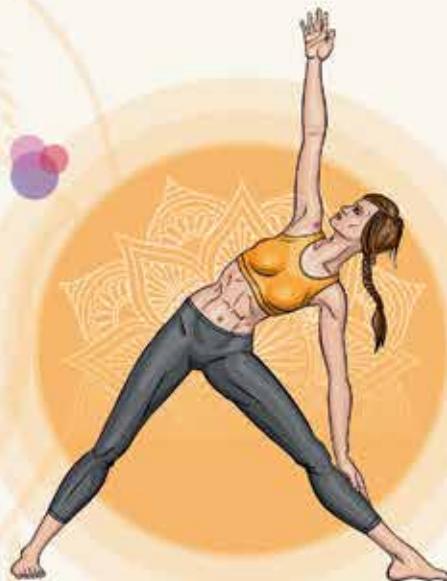
- ఈ భంగిమ శరీరంలో బ్యాలెన్స్ ని మెరుగుపరుస్తుంది మరియు శక్తిని పెంచుతుంది.
- ఇది రక్తప్రసరణను మెరుగుపరుస్తుంది మరియు బత్తిది నుండి విడుదల చేస్తుంది,
- గుండి కొట్టుకునే రేటుని పరికీస్తుంటుంది.

14

త్రికోణసనం-త్రిభుజ భంగిమ

విధానం

- పాదాలు వెడల్చుగా పెట్టి నిటారుగా నిల్చండి.
- కుడి పాదాన్ని 90 డిగ్రీలు బయటికి లేపండి మరియు ఎడమ పాదాన్ని 15 డిగ్రీలు లోపలికి తెరవండి.
- ఇప్పుడు కుడి మడమ మధ్యలో ఎడమ పాదం పంపు మధ్యలో అమర్యండి.
- పాదాలు భూమిని నేక్కుతున్నాయని మరియు శరీర బరువు రెండు పాదాలపై సమానంగా ఉండేలా చూసుకోండి.
- లోతుగా ఉపరి పీల్చుండి మరియు ఉపరి ఎదిలేటప్పుడు,
- శరీరాన్ని కుడిపైపుకి, తుంటి నుండి కీందికి వంచి, నదుము నిటారుగా ఉంచి, ఎడమ చెలినిగాలిలోకి వచ్చేలా చేసి, కుడి చేయి సేల పైపుకు వస్తుంది.
- భుజాలకు అనుగుణంగా, ఎడమ చెలిని పైకప్పు పైపు దాచండి.
- తలను తటస్థ స్థితిలో లేదా ఎడమపైపు ఉంచండి, కళ్ళు ఎడమ అరబెతి పైపు చూస్తూ ఉండండి ఇంకోక పైపుకు కూడా పునరావృతం చేయండి.
- గరిష్టంగా సాగదియండి మరియు స్థిరంగా ఉండండి. దీర్ఘంగా లోతైన శ్యాసలను తీసుకుంటూ ఉండండి.
- పీల్చేటప్పుడు పైకి వచ్చి, చేతులను కీందికి దించి, పాదాలను నిరారుగా ఉంచండి.
- ఇంకోక పైపుకు కూడా ఈ విధంగానే పునరావృతం చేయండి.

ఆరోగ్యప్రయోజనాలు

- ఇది గుండెను తెరిచే భంగిమ, ఇది హృదయంలో వ్యాయామాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది.
- శ్యాసలోతుగా మరియు లయబద్ధంగా మారినప్పుడు ఛాతి విష్ణరిస్తుంది.
- శక్తిని కూడా పెంచుతుంది.

15

ధనురాసనం -విల్లు భంగిమ

విధానం

- రందు కాళ్ళు మరియు చేతులను కలిపి చొత్తికడుపు మీద పదుకోండి.
- మాకాలి కీలు వద్ద కాళ్ళను నెమ్ముదిగా మాడిచి, తుంటికి దగ్గరగా ఉంచండి.
- రందువైషులా మడిములను పట్టుకే వదానికి ప్రయత్నించండి.
- నెమ్ముదిగా ఉపిరి పీట్యుకుంటూ, చేతులను నిటారుగా చేసి, ప్రబాగాన్ని ప్రకి లేపదానికి ప్రయత్నించడం ద్వారా కాళ్ళను పెనక్కే లాగడానికి ప్రయత్నించండి.
- ఈ భంగిమలో 10-20 సికండ్లు ఉండడానికి ప్రయత్నించండి.
- నెమ్ముదిగా ఉపిరి వదలండి, మొదటి భంగిమకి వచ్చేయండి.
- 3-5 సార్లు పునరూపుతుం చేయండి.

అరోగ్యప్రయోజనాలు

- గుండె ప్రాంతాన్ని తెరుస్తుంది మరియు బలోపుతం చేస్తుంది.
- శరీరం మొత్తాన్ని ఉత్సేషపరుస్తుంది మరియు వంగిదు గుణం పెంచుతుంది.

16

అదోముఖస్వనాసనం-క్రిందకి చూస్తున్న కుక్క భంగిమ

విధానం

- సారిగిచి మీద పదుకుని శరీరం యొక్క వెనుక భాగం బల్ల ప్రబాగం వలె మరియు చేతులు పాదాలు బల్ల యొక్క కాళ్ళ వలె ఏర్పరచుకునే లాగా ఒక బల్ల వలె పుండాలి. నెమ్ముదిగా శరీర బయలున్ని ముందుగు బదలాయింపు చేసి మరియు భుజాలు మచేకట్లలో ఒకటి లైన్ ఉండేలాగా నిర్మారించుకోవాలి.
- శ్యాస బయటికి వదిలేటప్పుడు, తుంటిని ప్రకి ఎత్తించి, మాకాలు మరియు మోచేతులను నిరారుగా చేసి, శరీరంతో తిరగలిప్పిన V-ఆకారాన్ని ఏర్పరుస్తుంది.
- చేతులు భుజం వెడల్చు వేరుగా ఉంటాయి, పాదాలు హాపి వెడల్చు వేరుగా మరియు ఒకదానికి కట్టి సమాంతరంగా ఉంటాయి. కాలు నేరుగా ముందుకు చూపుతుంది.
- చేతులను భూమిలోకి నేక్కిండి మరియు భుజం భీడ్లను వెడల్చు చేయండి. చెపులు లోపలి చేతులను తాకడం ద్వారా మెడని చొడుగుగా చేయండి.
- క్రిందకి చూస్తున్న కుక్క భంగిమలో ఉండండి మరియు లోతుగా దీర్ఘ శ్యాసలు తీసుకోండి. నాచి పైపు మాడండి.
- ఉపిరి బయటకి వదిలివేయండి. మాకాళ్ళను వంచని మరియు బల్ల భంగిమకి తిరిగి రండి.
- విక్రాంతి తీసుకుని 3 సార్లు పునరూపుతుం చేయండి.

అరోగ్యప్రయోజనాలు

- ఉపిరితిత్తులను సాగదిస్తుంది మరియు ధాలీ కండరాలను బలపరుస్తుంది, ఇది ఉపిరితిత్తుల సామర్థ్యాన్ని పెంచుతుంది.

17

అర్ధ పించ మయురాసనం - డాల్ఫిన్ భంగిమ

విధానం

- మాకాళ్ళు మరియు చేతుల మీద కిందకి వంగండి;
- ముంచెతులు నెల మీద పట్టండి; మోచెతులు మరియు భుజాలు సమాంతర రేఖలో ఉండేలాగా దూసుకోండి.
- ఇప్పుడు మడములు దగ్గరగా పెట్టి మరియు కాళ్ళు నిటారుగా పెట్టి ఎన్ను ముకను మరియు పీరుదులను ప్రకి లేపండి.
- భుజం భీఢ్లు దుఢంగా ఉన్నాయని నిర్మారించుకోండి.
- ఇప్పుడు భుజాలను చెప్పుల నుండి దూరంగా తరలించడం ద్వారా మెడను విడుదల చేయండి.
- దీని తరువాత చేతుల వైపు వెళ్లండి.
- ఈ పాయింట్లో 4 నుండి 6 లోతైన శ్యాసలు తీసుకోండి మరియు 30 నుండి 60 సంకండ్లు ఈ స్థితిలో ఉండండి.
- నెమ్ముదిగా విడుదల చేసి, మాకాళ్ళు మరియు చేతులవై తీరిగి వచ్చేయండి . పునరావృతం చేయండి

అర్ణోగ్యప్రయోజనాలు

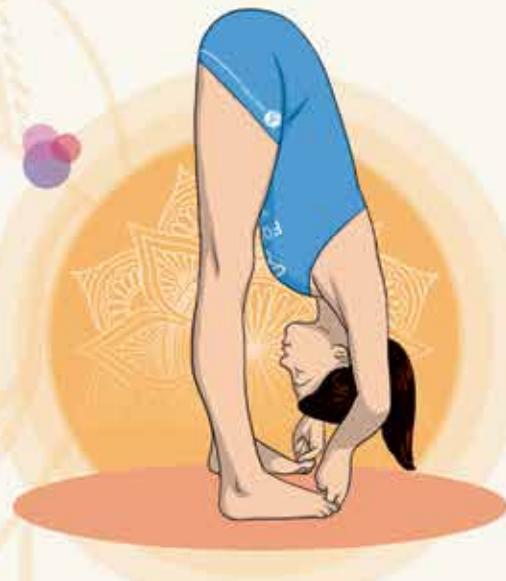
- సామర్హ్యాన్ని పెంచుతుంది మరియు శరీరం ఎగువ భాగాన్ని బలోపేతం చేస్తుంది.
- తలకి రక్తప్రసరణని పెంచుతుంది.
- ఇది మరింత హృదయాన్ని తెరిచే భంగిములకు వ్యక్తిని సీద్ధం చేస్తుంది

18

పదంగుస్థాసన- పెద్ద బోటనవేలు భంగిమ

విధానం

- లోపలి పాదాలను సమాంతరంగా మరియు ధాదాపు అయి అంగుళాల ధూరంలో ఉంచి నిటారుగా నిలబడండి.
- కాళ్ళని పూర్తిగా నిటారుగా పుంచండి. శ్యాస బయటకి ఎదిరి మరియు తుంటి క్లో నుండి ముందుకు వంగి, శరీరం మరియు తలను ఒక యూనిట్లు కలిరించండి.
- బోటనవేలు మరియు రండవ కాలి మధ్య ప్రతి చెతి యొక్క దూపుడు మరియు మధ్య వేళను జారీలాగా చేయండి. తర్వాత ఆ వేళను కిందకు ముదుచుకుని, కాలి బోటనవేళను గట్టిగా పట్టుకుని, కాలి వేళను వేళకు వ్యాపికంగా నేక్కండి.
- ఉద్యాసంతో, శరీరాన్ని సైకి లేపదానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్లుగా ఎత్తండి, మాచెతులను నిటారుగా ఉంచండి, ఉపరి పీట్యూకోండి మరియు పీరుదులను ఎత్తండి. 3 సార్లు పునరావృతం చేయండి.
- చివరగా శ్యాస వదులుతూ, మాచెతులను పక్కలకు వంచి, కాలి వేళను ప్రక లాగి, శరీరం యొక్క ముందు మరియు వైపులా పొడుగుచేసి, ముల్గా శరీరాన్ని ముందుకు దించండి.
- కాలి వేళను విడుదల చేయండి, చేతులను తుంట్రికి తీసుకురండి మరియు శరీరాన్ని మళ్ళీ పీడిగించండి.
- పీల్చడం ద్వారా, శరీరం మరియు తలను ఒక యూనిట్లు తీరిగి నిటారుగా ఉండి స్థితికి ఉపండి.

అర్ణోగ్యప్రయోజనాలు

- సామర్హ్యాన్ని పెంచుతుంది మరియు శరీరం ఎగువ భాగాన్ని బలోపేతం చేస్తుంది.
- తలకి రక్తప్రసరణని పెంచుతుంది.
- ఇది మరింత హృదయాన్ని తెరిచే భంగిములకు వ్యక్తిని సీద్ధం చేస్తుంది

19

సేతుబంధాసనం - వంతెన భంగిమ

విధానం

- చేతులు మరియు కాళ్ళు కలిపి వీపుపై పదుకోండి.
- నెమ్ముదిగా కాళ్ళను మదపండి మరియు తుంటి దగ్గరకి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నించండి.
- నెమ్ముదిగా, గాలి బయటికి వదులుతూ ఎంత వీల్రుత అంత వరకు తుంటిని లేపడానికి ప్రయత్నించండి.
- మడిమలను పట్టుకేవడానికి ప్రయత్నించండి మరియు ఆ స్థితిలో 12-20 సెకండ్లు ఉండండి, మరియు నెమ్ముదిగా గాలి బయటికి వదులుతూ ఎనక్కు వచ్చేయండి.
- కాళ్ళను ముందుకు దాపండి మరియు మొదటి స్థితి వచ్చేయండి.
- ఈ భంగిమను 3-5 సార్లు పునరావృతం చేయండి.

ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు

- లోతైన శ్యాసనము సులభతరం చేస్తుంది
- ఇది వెన్నుముకని మరియు ఛాతిని సాగతీస్తుంది.
- ఛాతి ప్రాంతానికి రక్త సరఫరాని మెరుగుపరుస్తుంది.

20

సలంబ సర్వంగాసనం - భుజాల మీద నిలబడే భంగిమ

విధానం

- చేతులు రెండు పక్కకి పట్టి వీపు మీద పదుకోండి
- ఒక కదలికలో, భుజాలపై ప్రకి రావడానికి కాళ్ళు, పీరుదులు మరియు వెనుకు ఎత్తండి. చేతులలో వెనుకు మద్దతు ఇవ్వండి.
- మాచేతులను ఒకదానికి కటి దగ్గరగా బరపండి మరియు భుజం భీడ్ల వైపుకు పొకురూ చేతులను వెనుక వైపుకు రిరించండి.
- భుజాలను నెల మీదకి ఒత్తుతూ కాళ్ళనీ మరియు వెన్నుముకని నిటారుగా ఏంచండి మరియు చేతులను వెనక్కి పట్టండి.
- శరీర బరువు తల మరియు మెడ మీద కాకుండా భుజాలు మరియు పై చేతులపై సచోద్దు చేయాలి.
- కాళ్ళను గట్టిగా ఉంచండి మరియు మడమలను పైకి ఎత్తండి. కాలి బోటనవేళ్ళను నేరుగా ముక్కుపైకి తీసుకురండి మరియు కాలి వేళ్ళను పైకి దూపండి.
- ఉపాయి లోతుగా తీసుకోండి మరియు ఈ భంగిమలో 30-60 సెకండ్లు ఉండండి.
- ఈ భంగిమ నుండి బయటికి రావడానికి, మోకాళ్ళను నుదుటి దగ్గరకి తీసుకుని రండి. అరచేతులు క్రిందకి పట్టి చేతులను నెల మీద పట్టండి.
- తలని లేపకుండా వెన్నుముకని నెమ్ముదిగా నెల మీద పట్టండి.
- కాళ్ళని నెల మీదకి దించండి. కనీసం 60 సెకండ్లు విక్రాంతి తీసుకోండి.

ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు

- లోతైన శ్యాసనము సులభతరం చేస్తుంది.
- వెన్నుముకను మరియు ఛాతిని సాగదిస్తుంది.
- ఛాతి ప్రాంతానికి రక్త సరఫరాని మెరుగుపరుస్తుంది

21

ఉత్తానాసనం - నిల్యుని ముందుకు వంగే భంగిము

విధానం

- పర్యతాసనం లో నిలబడండి (ఆడాసనం).
- పైకి సాగి మరియు నెమ్ముదిగా ముందుకి వంగండి.
- వరికీసలను నేల మీదకి తీసుకురండి. చెతిపెళ్ళను నేలకు శాకేటప్పుడు తలను పైకి లేపి, భుజం భీడ్లను నెసుకు మరియు కీందికి ఉంచండి.
- తల ద్వారా వదలండి మరియు ఉపేరి తీసుకోండి. తల వెలాడదీయండి మరియు లోపరికి పట్టుకోండి.
- ముక్కు ద్వారా లోత్రైన శ్యాసలు తీసుకోండి మరియు నేటి ద్వారా ఎక్కువస్తు ఉపేరి వదిలివేయండి.
- ఉపేరి తీసుకుంటూ నెమ్ముదిగా లేవండి.
- పర్యత భంగిముకి తిరిగి వచ్చేయండి మరియు ఒక క్రణం ఆగండి. పునరావృతం చేయండి.

అరోగ్యప్రయోజనాలు

- వెన్ను దుడత్తం మరియు మెడ ఉద్రిక్తత నుండి ఉపశమనం పొందడంలో సహాయపడుతుంది.
- తుంటీ వంగేసణాన్ని పెంచుతుంది మరియు శరీర బరువు పంపిచేకి సమతల్యతను తెస్తుంది.
- తల మరియు గుండెకు రక్త ప్రసరణను మెరుగుపరుస్తుంది

22

గోముఖాసనం - ఆను ముఖం భంగిము

విధానం

- నేల మీద సాకర్యవంతంగా కూర్చోండి మరియు మొకాళ్లను వంచండి.
- ఎడమ మొకాలు మీద కుడి మొకాలు వేసి కూర్చోండి. కాళ్ళు పీయదులకు నీలైనంత దగ్గరగా వుండాలి.
- ఎడమ చెతిని పీపు వెనక్కి తీసుకెళ్ళి మూచెతిని వంచండి. చెతితే భుజాలను పట్టుకే వడానికి ప్రయత్నించండి.
- ఇప్పుడు కుడిచెతిని తల మీదకి తీసుకునివచ్చి మూచెతిని వంచి రెండు చెతుల వెళ్ళని కలపడానికి ప్రయత్నించండి.
- కనీసం 30 సికండ్ల పాటు ఈ భంగిములో ఉండండి తరువాత ఇది మరొక వైపు పునరావృతం చేయండి.

అరోగ్యప్రయోజనాలు

- విక్రాంతిని పొందడానికి ఉత్తమమైన మార్గాలలో ఒకటి
- భుజాల ఒత్తుడిని తగ్గిస్తుంది మరియు ధాతిని మరియు ఉపేరితిత్తులను తెయిస్తుంది.
- ఒత్తుడే యొక్క ప్రధాన లక్షణాలు అయినా రక్తపోటు మరియు గుండె కొట్టుకునే రెటుని తగ్గిస్తుంది.

సూర్యనమస్కార్ - సూర్యనమస్కారం

సూర్య నమస్కార లేదా సూర్య నమస్కారం అనెది 12 యోగా భంగిమల కలయిక

- గాలి లోపలికి
- తీసుకేండి
- గాలి బయటికి
- వదిలివేయిండి

ప్రార్థన భంగిమ - ప్రాణమాసనం

- ఒక హాథ రీండ్ లోపలి, రెడ్ ప్రాణమాసన ఉన్న వారియు పంచ ప్రాణ మీద బలిపు విషాదానికి ప్రాణమాసన వాయిస్తాడు.
- దాని వాయిస్తాడిని మాయి మాయా విషాదం కొన్నిమారి. ఇదు లోపి ప్రాణికి మాయి పంచ ప్రాణమాసన కొన్నిమారి.
- ఈప్రాణమాసన ప్రాణమాసన ప్రాణమాసన ప్రాణమాసన వాయిస్తాడిని విషాదించి.

ప్రార్థన భంగిమ - వాయ్ ఉత్సాహానం

- ఒకసి లోపలి నీట్యుక్కిండి మాయి పంచ ప్రాణమాసన వాయిస్తాడి.
- ఒకసి విషాదిండి మాయి ప్రాణమాసన విషాదం కొన్నిమారి. ఇదు ప్రాణికి మాయి పంచ ప్రాణమాసన వాయిస్తాడి.
- శాఖ మాయమాసన ప్రాణమాసన వాయిస్తాడి.

ప్రార్థన భంగిమ - వాయ్ ప్రాణమాసనం

- ఎంబు మాయమాసన వాయిస్తాడి ఒకసి లోపలికి మాయి పంచ ప్రాణమాసన వాయిస్తాడి.
- ఈప్రాణమాసన ప్రాణమాసన వాయిస్తాడి ప్రాణమాసన వాయిస్తాడి.

ప్రార్థన భంగిమ - గుర్తుండ్రాలనశనం

- ఒకసి లోపలి నీట్యుక్కిండి మాయమాసన వాయిస్తాడి ప్రాణమాసన వాయిస్తాడి.
- ఒకసి విషాదిండి మాయమాసన వాయిస్తాడి.

ప్రార్థన భంగిమ - దంధానం

- ఒకసి లోపలి నీట్యుక్కిండి మాయమాసన వాయిస్తాడి ప్రాణమాసన వాయిస్తాడి.
- ముహుర్ కండల్ కొర్కొల్ కొన్నిమారిండి.

ప్రార్థన భంగిమ - అస్ట్రాంగ్ నమస్కారం - అస్ట్రాంగ్ నమస్కారం

- ఎమ్ముచ్చ మాయమాసన వాయిస్తాడి ఒకసి లోపలికి మాయమాసన వాయిస్తాడి.
- కొర్కొ ఉంచి ఒకసి విషాదిండి మాయమాసన వాయిస్తాడి. ఇది మాయమాసన వాయిస్తాడి.
- ఈప్రాణమాసన వాయిస్తాడి ప్రాణమాసన వాయిస్తాడి.

అర్గ్యుల్యోజనాలు

- ప్రార్థన అంతటా మయక్కన ఉచ్చాసనము మాయమాసన విషాదానికి అంతటా మాయమాసన విషాదానికి అంతటా మాయమాసన విషాదానికి అంతటా మాయమాసన విషాదానికి.
- క్రమం తప్పమండా మాయమాసన వేగంగా ప్రార్థన దేశించుటకు ఇది ప్రార్థన దేశించుటకు కండరాలను సాగదీస్తుంది, పొట్ట దుట్టు బరువును తగ్గించడంలో సహాయిస్తుంది.
- గుండె కండరాలకు ప్రయోజనం కల్పిస్తుంది మాయమాసన ప్రార్థన ప్రార్థన విషాదానికి అంతటా మాయమాసన విషాదానికి.
- ఉపరితిత్తుల సామర్హ్యాన్ని మెరుగు పరుస్తుంది, ఆంక్షలు సరపరాను ప్రార్థన దేశించుటకు మాయమాసన విషాదానికి అంతటా మాయమాసన విషాదానికి.

ప్రార్థన భంగిమ - ఘుషంగానసం

- మీ ప్రాణమాసన వాయిస్తాడి దీపం మాయమాసన వాయిస్తాడి విషాదానికి.
- ఇంచి విషాదిండి మాయమాసన విషాదానికి తీసుకేండి. ఇదు ప్రాణమాసన విషాదిండి ప్రాణమాసన విషాదిండి.
- క్రూర మాయమాసన విషాదానికి అంతటా మాయమాసన విషాదానికి.

ప్రార్థన భంగిమ - పర్వతానసం

- ఒకసి లోపలి నీట్యుక్కిండి మాయమాసన వాయిస్తాడి విషాదానికి.
- ఇంచి విషాదిండి విషాదానికి దీపం మాయమాసన విషాదిండి.

ప్రార్థన భంగిమ - ఆశ్ర్మసందూపనశనం

- ఒకసి లోపలి నీట్యుక్కిండి మాయమాసన వాయిస్తాడి విషాదానికి.
- ఇంచి విషాదిండి మాయమాసన విషాదానికి.

ప్రార్థన భంగిమ - వాయ్ ప్రాణమాసనం

- ఒకసి లోపలి నీట్యుక్కిండి మాయమాసన వాయిస్తాడి విషాదానికి.
- ప్రాణమాసన విషాదానికి.
- అంతటా మాయమాసన విషాదానికి.

ప్రార్థన భంగిమ - వాయ్ ప్రాణమాసనం

- ఒకసి లోపలి నీట్యుక్కిండి మాయమాసన విషాదానికి విషాదానికి.
- ఇంచి విషాదిండి విషాదానికి.
- ఇంచి విషాదిండి విషాదానికి.

ప్రార్థన భంగిమ - ప్రాణమాసనం

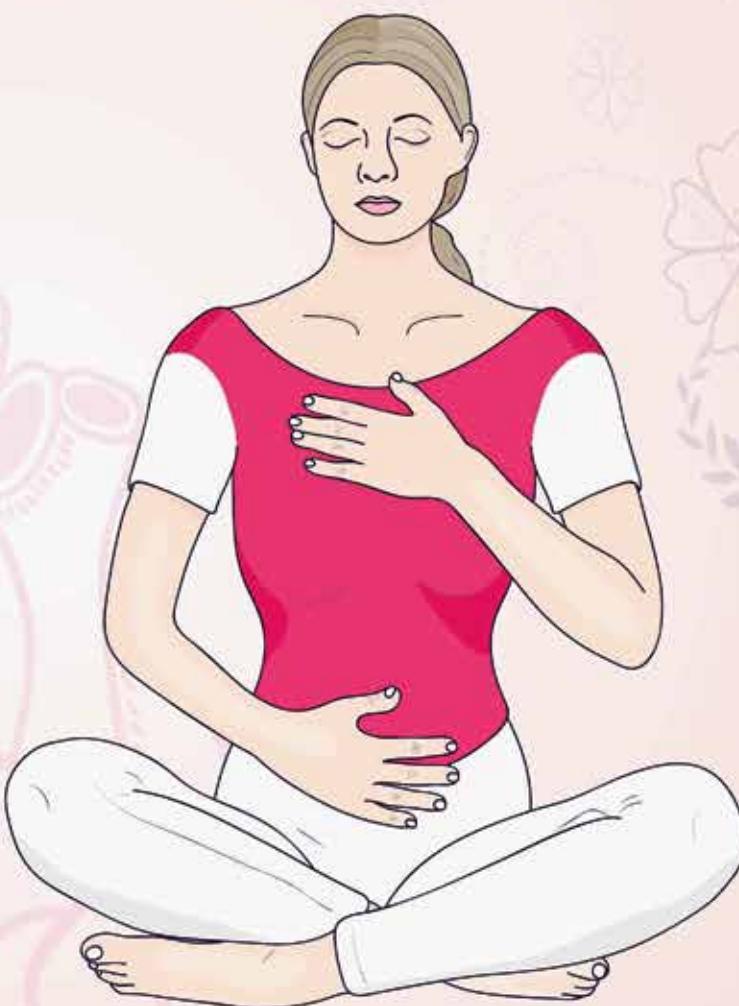
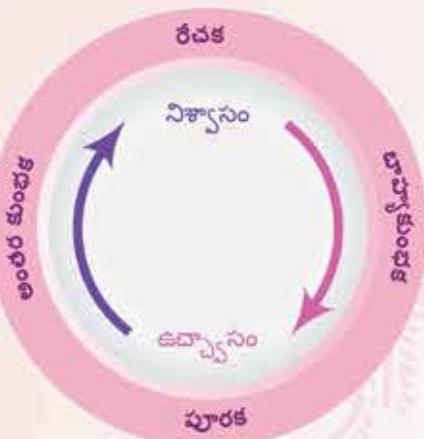
- ఒకసి లోపలి నీట్యుక్కిండి మాయమాసన విషాదానికి.
- ప్రాణమాసన విషాదానికి.
- ఇంచి విషాదిండి విషాదానికి.

ఆరోగ్యకరమైన గుండె

కొరకు ప్రాణాయామం

ప్రాణాయామం అనేది భారతదేశంలోని యోగ అభ్యసాల నుండి ఉద్భవించిన పురాతన శ్యాసన ప్రక్రియ. ఇది వివిధ శైలులు మరియు వివిధ సమయాల వరకు శ్యాసను నియంత్రించడాన్ని కలిగి ఉంటుంది. ప్రాణాయామ దక్కంలో పూరక, కుంభక మరియు రేచక అనే 3 దళాలు ఉంటాయి.³

ఆరోగ్యప్రయోజనాలు

- ప్రాణాయామం అభిజ్ఞా విధులను మెరుగుపరచడంలో సహాయపడుతుంది. శ్రవణ మరియు జంధ్రియ నైపుణ్యాలను మెరుగుపరచడంలో సహాయపడుతుంది.
- బత్రిడి మరియు దూకుడు, ఆంధోళన ప్రాయిలు మరియు దానిలో సంబంధం ఉన్న ఏన్నా ప్రతికూల భావాలను తగ్గిస్తుంది.
- ప్రాపర టిస్టునీ లేదా అదిక రక్తపోటు ని తగ్గించడానికి ఉపయోగపడుతుంది.
- అటువంటి బత్రిడి తగ్గింపు యొక్క ప్రయోజనాలు స్టోక్స్, పెరిఫరల్ వాస్కులర్ డీసీఎం మరియు కరోనరీ హెర్ట్ డీసీఎం యొక్క అపకాశాన్ని తగ్గించడం

ఒక సలహా .....

ప్రాణాయామం ఒక రకమైన శ్యాసన వ్యాయామం కాబట్టి అది ఇప్పటికే గుండె జబ్బులు మరియు అదిక రక్తపోటు తో బాధ పడుతున్న వారికి సరపడదు. ఏదైనా ప్రాణాయామ దినవర్షాను పూరంచించే ముందు వైద్యుడిని సంప్రదించడం ఎల్లప్పుడూ ఉత్తమం. ప్రాణాయామం నెమ్మిదిగా సాధన చేయాలి మరియు దాని బలం మరియు వ్యవధి క్రమంగా పెరుగుతాయి.

24

కఫాలబూతి ప్రాణాయమం -స్నైల్ -షైనింగ్ శాయస ప్రక్రియ

విధానం

- సాకర్యవంతంగా ధ్యానం చేస్తున్న భంగిమలో కూర్చోండి. ఎన్నుముక నిటారుగా ఖంచండి.
- చెఱులు మొకాళ్ళు మీద పెట్టండి, సాధరణగా ఉపరి తీసుకే ఒడి మరియు మొత్తం శరీరాన్ని విశేషింపు చేయండి.
- మొత్తం శరీరానికి విక్రాంతి కల్పించండి మరియు ఎన్నుముక నిటారుగా ఖంచండి.
- ఇప్పుడు, ఉపరి లోపరిక పీర్చి మరియు వెగంగా బయటిక వదలడం, గాలి వదలడం బలవంటగా ఉంటుండి.
- ఉపరి లోపలక పీల్చుడం నెమ్ముదిగా లోబదీనట్లుగా మరియు సాధారణగా ఉండాలి.
- ఉపరి బయటికి వదలేబట్టుడు పొట్ట ధీరక్క వైపు లోపరిక వెళుతుంది, ఉపరిత్రుల నుండి గాలిని బలవంతంగా బయటకు పంపుతుంది. ఉపరి తీసుకునేబట్టుడు విక్రాంతి తీసుకేండి మరియు ఉపరితీత్తులను తాజాగాలి లే నింపండి.
- కొన్ని రొండ్ల తరువాత, ఉపరి రటు సాధారణానికి వచ్చేవరకు విక్రాంతి తీసుకేండి మరియు సాధారణగా ఉపరి తీసుకేండి.
- ప్రారంభ దశలలో ఈ ప్రక్రియని 3 సాధ్య పునరూపుతం చేయండి.

ఆరోగ్యప్రయోజనాలు

- ప్రస్తుతమును శుభ్రం చేస్తుంది మరియు సార్ట్రల్ ప్రౌంటోసిన్ నుండి ఉపశమనం చొండవచ్చు.
- రక్తంలో అక్రోజన నిపందణానికి ఇది మేల్రిస ప్రక్రియ.
- ఉదరంలో ఘుండె కొన్వు ని తీసేవెయడానికి సహాయ పదుతుంది మరియు ఉపకాయం కొరకు అయ్యుత్తమ సాదన.
- గుండె ఆగిచోయ ప్రమాదాన్ని తగ్గించడంలో సహాయ పదవచ్చు

25

బమరి ప్రాణాయమం -తుమ్మెద శాయస ప్రక్రియ

విధానం

- సాకర్యవంతంగా ధ్యానం చేస్తున్న భంగిమలో కూర్చోండి. ఎన్నుముక నిటారుగా ఖంచండి.
- సాధరణగా ఉపరి తీసుకేండి మరియు శరీరం మొత్తం విక్రాంతి పొందెలగా చూడండి.
- నేరు మూసుకుని మరియు దంతాలను వేరుగా చేయండి.
- నెమ్ముదిగా లోతైన శాయస తీసుకేండి మరియు ఉపరితీత్తులను పూర్తిగా నింపండి.
- తర్వాత నిదానంగా ఉపరి పదులుతూ, గొంతు నుండి నిరంతరాయంగా యుమ్మారం చేయండి. ధ్యాని తలలో ప్రతిధ్యానించాలి.
- ధ్యాని తలలో ప్రతిధ్యానించినట్లుగా భావించండి. తెనటీగ యొక్క యుమ్మారం ధ్యానిని పొలిం ఉండే ధ్యాని ఉత్సత్తి చేసి నిరంతర టైన్ గురించి మాత్రమే తెలుసుకేండి.
- ఇది ఒక రొండ్
- 5 రొండ్లే ప్రారంచించి మీ సాకర్యాన్ని బట్టి రొండ్లే నిపంచండి.

ఆరోగ్యప్రయోజనాలు

- సరాలను ప్రశాంతపరస్తుంది మరియు టస్ట్సున్ మరియు ఆందోళనను తగ్గిస్తుంది.
- రక్తపొటుని తగ్గించడానికి సహాయ పదుతుంది

26

అనులోమ - విలోమ ప్రాణాయామం - ప్రత్యామ్రాయ నాసికా శ్వాస

విధానం

- సాకర్యవంతంగా ద్వానం చేస్తున్న భంగిమలో కూర్చోండి . ఎన్నుముక నిటారుగా ఏంచండి.
- సాధారణంగా ఉపీరి తీసుకోండి మరియు శరీరం మొత్తం విక్రాంతి బొందేలాగా చూడండి.
- బోటనవెలుతో కుడి ముక్క రంప్రాన్ని మూసివేసి, ఎడమ ముక్క రంప్రం నుండి గాలిని లాగండి. ఉపీరితిత్తులు నిండుగా అయ్యవరకు దాలా నెమ్మదిగా చేయండి.
- ఇప్పుడు బోటనవెలిని తీసివేసి ఎడమ నాసికను ఉంగరం వేలితో మూసివేయండి . తర్వాత కుడి నాసిక సుండి గాలిని తీసుకుని మరియు తరువాత దానిని ఎడమ నాసిక సుండి వదిలివేయండి (కుడి నాసికను బోటనవెలితో మూసివేసిన తరువాత)

అరోగ్యప్రయోజనాలు

- మెదడు యొక్క రెండు అర్ధగోళాలను సమతల్యం
- చేస్తుంది, శాంతి మరియు ప్రశాంతిను కలిగిస్తుంది.
- గుండెను బలోపేతం చేయడంలో సహాయపడుతుంది.
- ఇది కొంతమంది అభ్యాసకులలో హారి శరీర నిర్మాణాన్ని బట్టి బయలును తగ్గిస్తుంది మరియు ఉపకాయానికి మంచి పద్ధతి

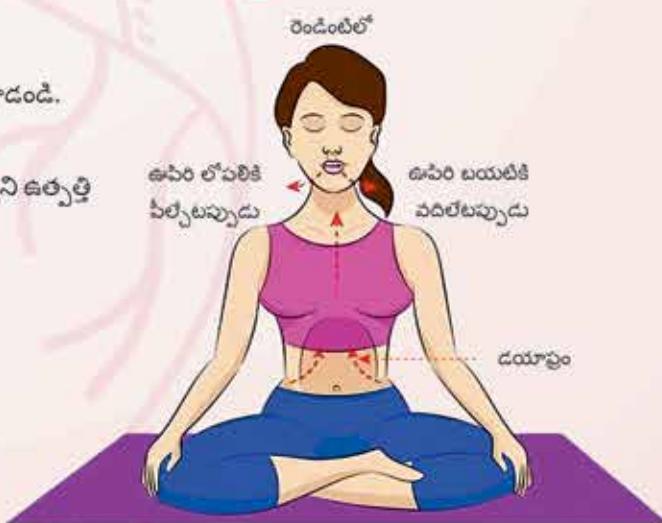
27

బస్తిక ప్రాణాయామం - ది బెలోన్ శ్వాస ప్రక్రియ

విధానం

- సాకర్యవంతమైన ద్వాన భంగిమలో కూర్చోండి.
- ఎన్నుముక నిటారుగా ఉంచండి.
- సాధారణంగా ఉపీరి తీసుకోండి మరియు శరీరం మొత్తం విక్రాంతి బొందేలాగా చూడండి.
- శరీరాన్ని నిటారుగా ఏంచండి మరియు నేరు మూసి ఏంచండి .
- వేగంగా శ్వాస పీల్చుకోండి మరియు వదులుకోండి. ఈ ప్రక్రియలో హాస్పింగ్ ద్వాని ఉర్ధ్వతీ అపుతుంది.
- ఇది కొంత వ్యవధిలో పెంచవచ్చు

వేగవంతమైన బలవంతపు ఉపీరి

అరోగ్యప్రయోజనాలు

- రక్తంలో ఆక్షిజన్ పెంచుతుంది . అదనపు ఆక్షిజన్ మొత్తం శరీరాన్ని నింపుతుంది.
- ఉపీరితిత్తుల సామర్థ్యాన్ని పెంచుతుంది.
- ఈ ప్రాణాయామాన్ని ప్రతిరోజు సాధన చేయడం రక్తపోటుకు మంచిదని భావిస్తారు

ధ్యానం

కుమం తప్పకుండా ధ్యానం సాధన గుండి జబ్బుల నుండి రక్షిస్తుంది. ఇది హృదయ స్వందన వెరియబిలిటీని (పాద అర్థ వి) సానుకూలంగా ప్రభావితం చేస్తుంది, ఇది అరోగ్యకురమైన హృదయానికి సంకేతం. సాధారణ ధ్యానంతో, ఒక ప్రక్కి లెన హాట అర్థ వి ని పెంచుకోగలదు. అనేక అధిక-నాట్యత అధ్యయనాలు కూడా ధ్యానం రక్తపోటును తగ్గించగలదని చూపిస్తున్నాయి.సరాసరిగా , ధ్యానం సిఫోలిక రక్తపోటుని (రిడింగ్ లో పైన సంబంద) 4.7 మిలీల్రామ్స్ అస్ మెర్యూరి మరియు దయాస్ట్రెక్ రక్తపోటుని(రిడింగ్ లో కింద పుండి సంబంద) 3.2 మిలీల్రామ్స్ అస్ మెర్యూరి తగ్గిస్తుంది.⁴

ధ్యానంకి ఈ విధంగా కూర్చువాళి

- ప్రశాంతంగా మరియు కళ్ళు మూసుకుని కూర్చువాళి . ఉపేరి సెమ్ముదిగా లీసుకోవాళి .
- పాదాలు, కాళ్ళు మరియు లేదలతో ప్రారంభించి అన్ని శరీర కండరాలను వికాంతి పీంచెలాగా చేయండి.
- భుజాలను కుదించి మెడసు ఎడమువైపుకి అప్ప కుడి వైపుకి తిప్పండి
- ప్రతిసారిగాళి బయటికి వదిలనప్పుడు, "శాంతి లేదా ఓం " అనే పదాన్ని చెప్పండి
- ఆలోచనలను వేరేవైపుకి వెళ్ళకుండా ధ్యాన పట్టడానికి ప్రయత్నించండి .
- ఈ నమునాను ఖునురావుతో చేయడానికి మరల మొదలుపట్టండి.
- ఐదు నుండి 10 నిముపాల వరకు కొనసాగించండి .

ధ్యానం ముద్రలు

"ముద్ర" అనేది ఒక సంస్కృత పదం దిని అర్థం ఏపిటి అంటే 'సంష్ఠ'. ఇది అరోగ్యానికి మేలు చేసే విధంగా శక్తిని ప్రపంచేలా శరీరానికి మార్గవిర్జేశం చేస్తుంది. ఈ ముద్రలను కుమం తప్పకుండా సాధన చేయడం ద్వారా గుండి పనితీరుని మెరుగైన స్థితిలో ఉంచవచ్చు. ధ్యాన ముద్రలు చేయడానికి, సాక్ష్యంతును పద్మాసన స్థితిలో కూర్చుండి. సేల మీద కాటుండా ఒక దాప మీద కూర్చువాళి. చేరులను లేదల మీద లేదా మోకాళ్ళ మీద పట్టుకేవాళి మరియు వాటిని వికాంతి లీసుకోనివ్వాళి. ప్రతి ముద్ర వేరేవేరే శచ్చతో కూడి ఉంటుంది మరియు శరీరం మీద విభిన్న ప్రభావం కలిగి ఉంటుంది.⁵

28 ప్రాణ ముద్ర

వీడానం

- బోటనపెలు యొక్క కొనలో ఉంగరం మరియు చిట్టికన వెళ్లను ఆకండి మరియు ఇతర వెళ్లను విస్తరించి ఉంచండి. కళ్ళు మూసుకుని ముద్ర సాధన చేయండి.

అరోగ్య ప్రయోజనాలు

- ఇది శరీరంలో నిద్రాణమైన శక్తిని ఉపయోగించేలాగా చేస్తుంది.
- ఇది ఉపేరితిత్తుల సరైన పనితీరును పెంచుతుంది, గుండెకు శక్తినిస్తుంది మరియు రక్త ప్రసరణను మెరుగుపరుస్తుంది.
- ఈ ముద్రను సాధన చేయడం పట్ల రీగినరేఫక శక్తి మరియు కంటి చూపు కూడా మెరుగుపడతుంది

29

సూర్య ముద్ర లేదా అగ్ని ముద్ర

విధానం

- రందు చేతుల ఉంగరం వెళ్లని వంచండి, ఆ వెళ్ల చివరల్ని బొటనవెలు అడుగు భాగంలో ఏంచండి.
- బొటనవెలు ఉంగరపు వెళ్ల పైభాగాన్ని నెక్కినట్లు నిర్మారించుకోండి.
- ఇతర వెళ్లను బయటికి దాచి ఉంచండి.
- బొటనవెలిని ఉపయోగించి ఉంగరం వెలు మీద మీద మిత్రున ఒత్తిడి కలిగేలాగా చూసుకోండి.
- భేజనం ముందు కూడా సుర్యముద్ర వేయపమ్మ, సుమారు గూ-ాం నిమిషాలు రోజుకు రెండుసార్లు.

ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు

- ఇది త్రైయాయుడ్ గ్రంథి యొక్క జీవక్రియ పనితీరును ప్రోచిస్తుంది.
- ఇది చెదు కొలస్టాల్ స్టోయిలను తగ్గించడంలో సహాయపడుతుంది, తద్వారా గుండె నాళులు చూసుకునే అవకాశాలను తగ్గిస్తుంది.

30

అపన వాయు ముద్ర

విధానం

- అరచేతి ముద్యలోకి వచ్చేలాగ ఉంగరం వెలుని ముదవండి.
- ఇప్పుడు మధ్య వెలు మరియు ఉంగరం వెళ్లకోణాలను కలపండి.
- చిట్టికసవెలుని నిటారుగా ఏంచండి.
- ఇప్పుడు వెలి అమరికకు భంగం కలగకుండా, మెరుగైన ఏకాగ్రత కేసం కళ్లు చూసుకుని టం జపించండి.

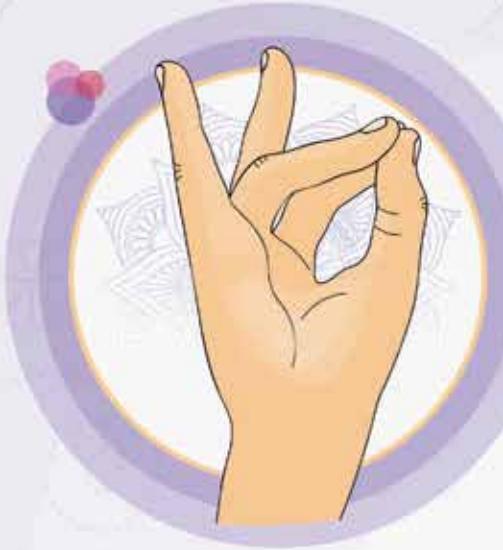
ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు

- ఇది గుండె పీటు ని నిపారించడానికి సహాయపడుతుంది అంతే కాచుండా మరియు గుండెలో ఏండే బరువుని కూడా తగ్గిస్తుంది.
- ఇది తలనేప్పు, ఆందేళన మరియు బయం, మరియు నియంత్రిస్తుంది మరియు జీర్ణ శక్తిని మరియు ఉపేరి తిర్ముల సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరుస్తుంది.

31

రుద్ర ముద్ర

విధానం

- చూపుదు వేలు మరియు ఉంగరం వేలుని బొటనవేలు వైపుకి ముదమండి, మరియు రందు వెలి చివిధ్య బొటనవెలిని తాకాలి.
- బొటనవేలుతో వేళ్లను నేక్కాలని నిర్దారించుకోండి.
- మిగిలిన వేళ్లని విస్తరించి ఉంచండి.
- కళ్లు మూసుకోండి మరియు ఉపీరి మీద ధ్యాన పట్టండి.
- ఇప్పుడు మెరుగైన వికారత కొరకు, ఓం ని జపించండి లేదా ఉపీరి మీద ధ్యాన పట్టండి.

ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు

- ఇది సంకల్ప శక్తిని పెంపించించడానికి మరియు ఆత్మగౌరవాన్ని మెరుగుపరచడానికి సహాయపడుతుంది.
- దీన్ని సాదన చేయడం వల్ల గుండి ఆరోగ్యాన్ని ఉన్నత స్తోత్ర ఉండడంలో సహాయపడుతుంది.

32

గణేష ముద్ర

విధానం

- నమస్కారం భంగిమలో రెండు అరచేతులు ఒకదానికి ఒకటి తగిలేలాగా దగ్గరగా తీసుకురండి, అది : అంజలి ముద్ర
- ఎడమ అరచేయి బయటికి చూస్తూ పుండాలి, కుడి అరచేయి ఎడమ అరచేయిని చూస్తూ పుండాలి.
- ఎడమ చేతి వేళ్లను కుడి చేతి వేళ్లతో పట్టుకోండి.
- పాటిని వ్యతిరేక దిశలో సాగదిస్తున్నప్పుడు, గాలి బయటికి వదలండి మరియు సాగతీని ఎదిలిపెస్తున్నప్పుడు శ్యాసనమ్యుదిగా తీసుకోండి.
- చేతుల స్థానాన్ని మార్చండి మరియు ఆయ సాధ్య పునరావృతం చేయండి.
- బాటి కడుపుతో లేదా ఉదయాన్ని సాదన చేసినప్పుడు ప్రయోజనాలను సారించవచ్చు

ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు

- ఒత్తిడి లగ్గిస్తుంది మరియు మానసిక స్థితిని పెంచుతుంది.
- అదిక కోలస్తూల ఉన్న వ్యక్తులకు ఈ ముద్ర అనువైనది
- గణేష ముద్రను సాదన చేయడం వల్ల గుండెను బలోపేతం చేయవచ్చు, రక్త పుసరణను మెరుగుపరుస్తుంది మరియు హృదయ చక్కన తెరవటడుతుంది.

ఆరోగ్యకరమైన గుండె

కొరకు వ్యాయామాలు

ఆరోగ్యకరమైన ఆహారం తినడం మరియు దుర్గా ఏండటం అనేవి గుండె జభ్యాలను నిపారించడానికి మరియు శ్రీయస్తు మయుగుపరయమక్కేవడానికి చేయగలిగి రండు ముఖ్యమైన విషయాలు.¹

అమెరికన్ హృద్య అసోసియేషన్ పద్ధతిలో కారీరక శ్రుమ కేసింక్రిండి వాటిని సిపాయ్ చెప్పుంది.¹

- వారానికి కనీసం 2 రెజలలో మిత్రును నుండి అదిక-శ్రుట కలిగిన కందరాలను బలపరిచె కార్బ్రూదరణను (నిరోధక లేదా బరుపులు ఎంచిని) హోదించండి.
- తక్కువ సిమయం కూర్చుండి, తక్కువ -తీవ్రత ద్ర్య కూడా కదలకుండా ఉండటం వల్ల కలిగే కేన్వి ప్రమాదాలను భర్తీ చెప్పుంది.
- కనీసం 300 నిమిషాలు మరుకూగా ఉండటం ద్వారా మరిన్ని ప్రయోజనాలను చేండండి.
- కాలక్రమోచా మొర్త్రం మరియు తీవ్రతను క్రమంగా పెంచండి.

మద్యస్థం - తీవ్రత ఏండ ఏరోబిక్/కార్బ్రూయిస్ట్రెటర్ వ్యాయామాలు

ప్రతివారం కనీసం 150 నిమిషాలు

కనీసం 1 రెజ , ప్రతిసారి 30 నిమిషాలు
లేదా ఇంకా ఎక్కువ సమయం

శక్తివంతమైన - తీవ్రత ఏండ ఏరోబిక్/కార్బ్రూయిస్ట్రెటర్ వ్యాయామాలు

ప్రతివారం 75 నిమిషాలు

కనీసం 3 రెజలు , ప్రతిసారి 20 నిమిషాలు
లేదా ఇంకా ఎక్కువ సమయం

కందరాలను బలపోతం చేయడం వారానికి రండుసార్టు

సాగతీత

వారానికి 2-3 సార్టు

మార్గమణి - ప్రతికస్తు వ్యాయామాలు

గుండె కెట్టును రఱుని ఎంచులుండి మరియు కార్బ్రూయిస్ట్రెటర్ పీట్ర్స్ న్నె మెరుగుపరిచం ద్వారా గుండెకు మేయ చెప్పుంది. గుండె వేగంగా కెట్టుకుంటుంది మరియు వ్యక్తి సాధారణం కంటే గ్రేటర్ అంచర్ పీట్యుకుంటాడు, కానీ అంతు/అమ ఇంకా మాట్లాడగటుగా ఉంది. ఇది మద్యస్థం లేదా మిత్రును ప్రయత్నం అని చెప్పుందు.

- వెగులున సడక (గుండిక కనీసం 2.5 మైళ్ళు)
- నీళ్ళలో ఎరోబిక్
- ద్వాన్వోగ (సాముషాక)
- తెలువని
- టిన్నిస్ (డెబ్ల్యూ)
- గుండిక 10 మైళ్ళు కంటే నమ్మిదిగా బ్రైకింగ్

#క్రీపంలమైన తీవ్రత వ్యాయామం

ఎక్కువ ముత్తాలో క్రొము అపసరం కాబల్సీ కరీబాన్ని కొంచెం ముందుకు సిఫోవెస్టుంది. వ్యక్తికి వద్దగా అనిపించవచ్చు మరియు చెమట పట్టడం ప్రారంభం కావేచ్చు మరియు ఉపరి తినుకేండా ఎక్కువ మాట్లాడలేదు.

- బరువైన బ్యాగ్ లేకింద స్టిక్ ఎక్కుడం
- పరిగ్రిండం
- ఆరోక్ట్రుండం
- ఏరోబిక్ ద్వాన్వోగ్
- టిన్నిస్ (సంగీర్ప)
- గుండిక 10 మైళ్ళు ప్రాక్టింగ్ లేదా ఇంకా వేగంగా
- ఎగిచేయడాలు

ఒక సలహా

వ్యక్తి యొక్క శారీరక మరియు ఇతర అరోగ్య పరిస్థితుల ఆధారంగా ఏతైనా వ్యాయామ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించే ముందు వైద్యుని అభిప్రాయాన్ని మౌందాలని అరోగ్య నిష్పత్తులు సూచిస్తున్నారు.

గుండెను అరోగ్యంగా ఉండడానికి కన్ని ఉత్తమ వ్యాయామాలు ఇక్కడ ఉన్నాయి.

33

వాకింగ్

సదక , ముఖ్యంగా వేగంగా సదక , గుండెను కండిషన్ చేయడానికి గోప్య మార్గం. వేగంగా సదవడం పల్స్ రేటు ని ఎంచుతుంది మరియు ఇతరరకాల వ్యాయామాల వల్ల కంటే సులువుగా వుంటుంది.

35

ఊతకోట్టడం

ఊతకోట్టడం శరీరాన్ని అలాగే గుండెను కండిషన్ చేసి పూర్తి-శరీర వ్యాయామం. ఇతర వ్యాయామాల సుండె లిన్సుగా ఊత కోట్టడం కేళ్ళపై సులభంగా ఉంటుంది మరియు దాలా నీప్పి లేకుండా శరీర కదలికను అనుమతిస్తుంది.

34

వైట్ ట్రైనింగ్

బయపులతో ట్రైనింగ్ చేయడం కండరాలను నిర్వించడానికి మరియు కొన్స్యూరిటీ కరిగించడానికి ఉపయోగపడుతుంది. బయపులను ఉపయోగించి మాత్రమే కాదు .స్టూట్-అప్స్ , స్టూట్ట్ర్స్ , లెదా స్టూట్-అప్స్ ఎంటి వ్యాయామాలు కూడా కండరాలను నిర్వించడానికి సహాయపడతాయి మరియు ఎముక మరియు గుండె అరోగ్యాన్ని పెంచుతాయి .

36

విరామంతో ట్రైనింగ్

ఎక్కువ సమయం దురుకుగా అధిక-శ్రీర వ్యాయామం యొక్క మధ్యలో ముందుకు వెనుకకు మార్చికి - తక్కువ సమయంలో పూర్తి-పరమాణ వ్యాయామాన్ని వీందడానికి ఒక అధ్యాత్మన పద్ధతి. పల్స్ రేటు ని ఎంచుతుంది మరియు తగ్గించడం కెలోరిలను కరిగించడానికి ఉపయోగపడుతుంది మరియు ధమసులు మరియు సీరల పనితీరును మెరుగుపరుస్తుంది

37

స్నక్కింగ్

స్నక్కింగ్ గుండె జబ్బుల ప్రమాదాలను తగ్గించడంలో సహాయపడుతుందని దూషపడేంది. ఇది కాళ్ళ యొక్క పెద్ద కండరాలను ఉపయోగిస్తుంది, ఇది పల్స్ రేటును పెంచడంలో సహాయపడుతుంది.

38

కోర్ వ్యాయామం

ప్రశ్నల్ని వంటి వ్యాయామాలు కోర్ కండరాలను బలపీతం చేయడంలో సహాయపడతాయి మరియు అనుకూలత మరియు సమతుల్యతను మెరుగుపరుస్తాయి. తద్వారా తగిన గుండెతో మెరుగ్గాజీవించడానికి ప్రోత్సహిస్తుంది.

39

డాన్స్

గుండె అర్ట్‌గ్యార్డ్ ఉంచుకేవడానికి డ్యాన్స్ మంచి విధానం. ఇది వ్యక్తి యొక్క సామర్థ్యం మరియు వంపుపై అధారపడి అధిక లీప్తత నుండి తక్కువ వరకు విస్తరించవచ్చు.

40

ఎలిప్టికల్

గుండె ఆర్ట్‌గ్యార్డ్ కొరకు ఒక ఎలిప్టికల్ మపేన్ యొక్క ప్రయాసాలను ఏమిటంలే ఇది ఎగువ - మరియు దిగువ శరీర వ్యాయామం రెండెంటీనీ వెంటనే అందిస్తుంది. ఎలిప్టికల్ మపేన్ మీద పరిగెత్తడం స్నక్కింగ్ యొక్క తక్కువ ప్రభావంతో పరిగెత్తడాన్ని పోలించుంది. అదే సమయంలో, రిథమిక చెయి కదలిక ఎనుక మరియు భుజం కండరాలకు రక్తం ప్రవహిస్తుంది.

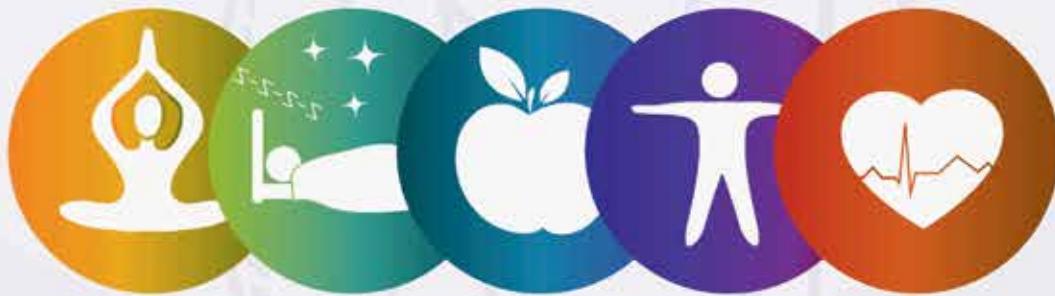
శిక్షకుడు నుంచి ఒక మాట.....

యోగా అనేది ఒక పురాతన శాస్త్రం ,ఇది సాగేతత్వాన్ని మరియు సంయుమనాన్ని మెరుగుపరుస్తుంది ఇప్పుడు గుండె ఆరోగ్యాన్ని కూడా పెంచుతుంది అని నిరూపించబడింది. యోగా ప్రసరణ మరియు రక్త ప్రవాహాన్ని పెంచడం ద్వారా గుండె ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరుస్తుంది. అదనంగా, యోగా సాధన చేయడం వల్ల రక్తపోటు, కొలెస్టాల్, రక్తంలో గ్రూకోజ్ స్ట్రాయిలు మరియు గుండె స్వందన రేటు తగ్గుతుంది, ఇవన్నీ రక్తపోటు, స్ట్రోక్ మరియు గుండె జబ్బుల ప్రమాదాన్ని తగ్గించగలవు. కమం తప్పకుండా యోగా సాధన చేయడం మీకు శారీరక మరియు మానసిక ఆరోగ్య ప్రయోజనాలను కలిగిస్తుంది, అది చాపకు మించి విస్తరించి ఉంటుంది

Rajesh Sharma

Certified Yoga instructor, Fitness trainer & Life coach, Mumbai

- Yoga and Fitness instructor with 13 years of teaching experience
- Has a certificate in power Yoga, Fitness Training and Diploma in nutrition and diet planning
- His articles on fitness were published in renowned newspapers like Times of India, Hindustan and Mid-day

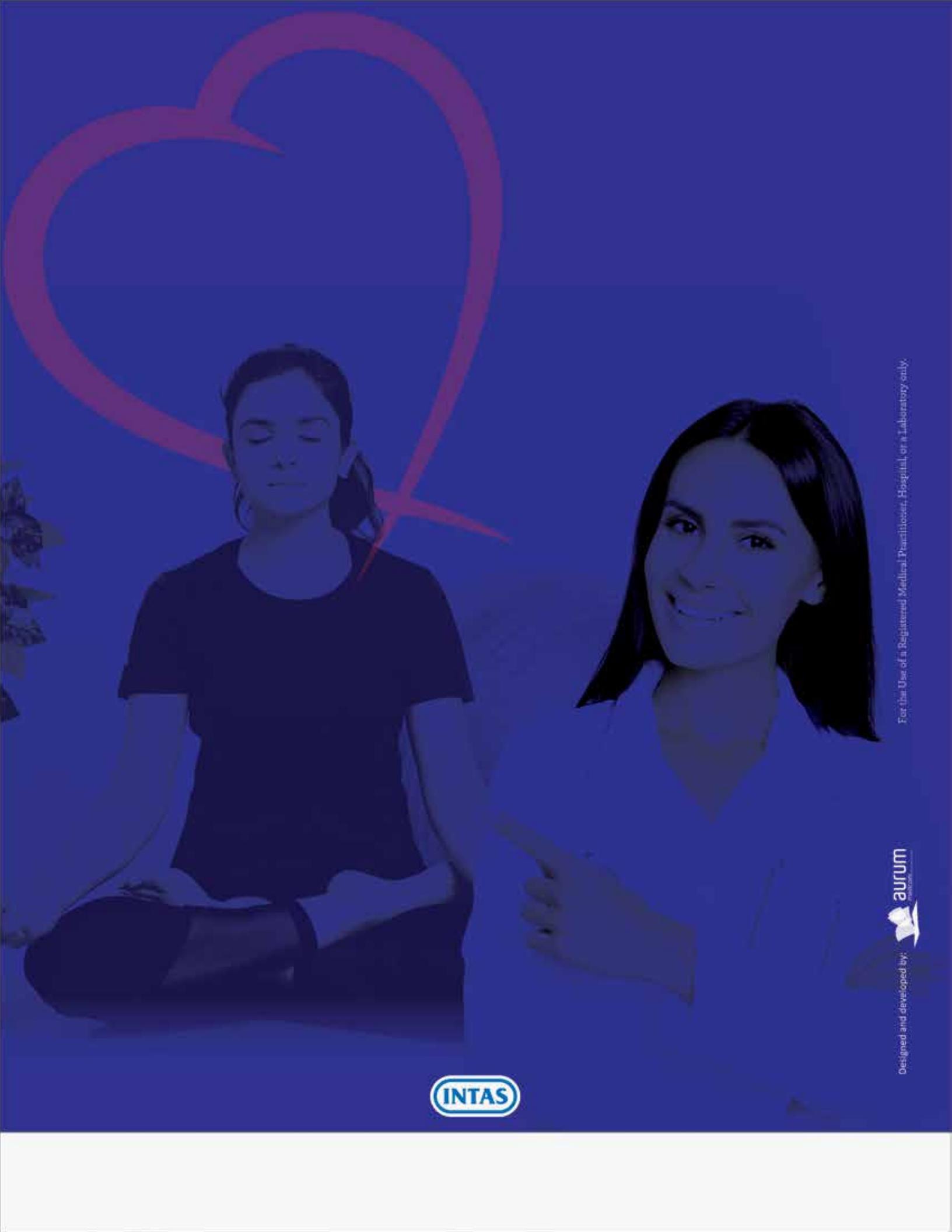

సమాచార మూలం

1. <https://www.pennmedicine.org/updates/blogs/heart-and-vascular-blog/2016/march/how-yoga-benefits-the-heart>.
2. <https://yoga.ayush.gov.in/blog?q=71>.
3. <https://www.webmd.com/balance/what-is-pranayama>.
4. <https://www.health.harvard.edu/heart-health/mindfulness-can-improve-heart-health>
5. <https://www.healthshots.com/fitness/staying-fit/yoga-for-heart-5-simple-mudras-for-healthy-heart/>
6. <https://www.heart.org/en/healthy-living/fitness/fitness-basics>
7. <https://www.heart.org/en/healthy-living/fitness/fitness-basics/aha-recs-for-physical-activity-in-adults>
8. <https://www.narayanahealth.org/blog/10-best-exercises-to-strengthen-heart/>
9. <https://www.artofliving.org/in-en/health-and-wellness/20-postures-healthy-heart>
10. <https://sarvyoga.com/asana-yoga-poses/>
11. <https://www.yogajournal.com/poses/big-toe-pose/>
12. <https://www.shethepeople.tv/news/benefits-surya-namaskar-cannot-ignore/#:~:text=The%20Surya%20Namaskar%20benefits%20the,vital%20organs%20in%20the%20body>.
13. <https://www.indiatvnews.com/health/want-to-keep-your-heart-healthy-try-these-beneficial-yoga-asanas-by-swami-ramdev-650785>
14. https://www.yogicwayoflife.com/yoga_pranayama/
15. https://www.yogicwayoflife.com/yoga_asana/
16. [Diabetes Care 2016;39\(11\):2065–2079](https://doi.org/10.2337/dc16-2079)
17. <https://www.health.harvard.edu/blog/lifestyle-changes-to-lower-heart-disease-risk-2019110218125>

Disclaimer: Conceptualized, Edited & Designed by AurumMedcom. Intas Pharmaceuticals Limited has not verified the scientific validity of the content or any associated copyright or intellectual property issue. The views expressed do not necessarily reflect those of the publisher or sponsor. The publication is not to be construed as any endorsement of the quality or value of the advertised/sponsored products described herein. Kindly be guided by your independent professional expertise in this regard. Any suggestions to improve this publication or to correct any inadvertent error (if any) may kindly be brought to our notice.

For the Use of a Registered Medical Practitioner, Hospital, or a Laboratory only.

Designed and developed by:

